

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 552/2023-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Poľnohospodárska Pôda s. r. o.**, Sibírska 55, Bratislava, IČO 44 138 369, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou LawService, s. r. o., Stráž 223, Zvolen, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Pavol Konečný, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5Cdo/7/2022 z 27. apríla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. augusta 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 5Cdo/7/2022 z 27. apríla 2023 (ďalej len „napadnutý rozsudok“). Sťažovateľka tiež žiada zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, priznať finančné zadostučinenie v sume 12 012,45 eur a náhrady trov právneho zastúpenia v sume 492,31 eur.

II.

Skutkové východiská

2. Výrokom II rozsudku Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) z 27. júna 2019 bola čiastočne zamietnutá žaloba sťažovateľky, ktorou sa okrem iného domáhala, aby okresný súd určil, že bola vlastníčkou spornej nehnuteľnosti bližšie špecifikovanej v žalobe ku dňu jej vyvlastnenia v prospech štátu (pôvodne sa sťažovateľka domáhala určenia, že bola výlučnou vlastníčkou spornej nehnuteľnosti, keďže v čase podania žaloby ako jej vlastník bol evidovaný v katastri nehnuteľností žalovaný), ku ktorému došlo rozhodnutím okresného úradu z 18. augusta 2016 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky z 10. októbra 2016 v prospech spoločnosti [REDACTED], a to v čase, keď bola v katastri

nehnutelností zapísaná poznámka o prebiehajúcom súdnom konaní. Náhrada za vyvlastnenie spornej nehnuteľnosti pritom bola uložená do úschovy okresného súdu.

3. Medzi sťažovateľkou a žalovaným bola totiž 4. júla 2015 uzatvorená kúpna zmluva, ktorej predmetom bola práve sporná nehnuteľnosť. V prospech sťažovateľky bolo do katastra nehnuteľností zapísané vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti. Zápis však bol na protest prokurátora právoplatne zrušený, keďže štátu vzniklo predkupné právo k spornej nehnuteľnosti. V prípade spornej nehnuteľnosti bola následne uzatvorená kúpna zmluva medzi žalovaným a spoločnosťou [REDAKOVANÉ], ktorá následne uzatvorila kúpnu zmluvu so spoločnosťou [REDAKOVANÉ], a táto bola zapísaná do katastra nehnuteľností ako vlastníčka spornej nehnuteľnosti.

4. Vo svojom rozsudku okresný súd uviedol, že podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) konštatoval naliehavý právny záujem sťažovateľky na požadovanom určení, a to kvôli náhrade za vyvlastnenie, ktorá bola zložená do úschovy na základe rozhodnutia správneho orgánu. Náhrada bola okresným súdom aj prijatá, a preto žalobkyňa nemôže žalovať o plnenie. Náhrada nebola dosiaľ vyplatená a určenie jej príjemcu je závislé od výsledku tohto konania.

5. Okresný súd konštatoval, že nebolo sporné, že priamo zo zákona štátu vzniklo predkupné právo k spornej nehnuteľnosti dňom schválenia návrhu na vydanie osvedčenia o významnej investícii vládou Slovenskej republiky (8. júl 2015). Zmluvná voľnosť žalovaného ako vlastníka spornej nehnuteľnosti, ku ktorému sa viazalo predkupné právo štátu, sa tým priamo zo zákona obmedzila a žalovaný bol povinný ponúknuť pozemok prednostne štátu. V obdobných veciach súdy v správnom súdnictve konštatovali, že ak po uzatvorení kúpnej zmluvy a pred rozhodnutím správneho orgánu o návrhu na vklad vlastníckeho práva vzniklo štátu predkupné právo, je správny orgán povinný na toto predkupné právo prihliadať. Uvedená skutočnosť nespôsobuje neplatnosť kúpnej zmluvy, ale bráni jej realizácii, čím nastáva dodatočná nemožnosť dohodnutého plnenia. Keďže plnenie dohodnuté v kúpnej zmluve sa stalo po vzniku záväzku nemožným, povinnosť žalovaného plniť tak zanikla podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím zanikol aj tento záväzok. Žalovaný zodpovedá sťažovateľke iba za prípadnú škodu a bezdôvodné obohatenie, ktoré však sťažovateľka v danom konaní nepožadovala. Keďže záväzok z kúpnej zmluvy týkajúci sa spornej nehnuteľnosti zanikol pred rozhodnutím správneho orgánu o návrhu sťažovateľky na vklad vlastníckeho práva v jej prospech na základe kúpnej zmluvy, sťažovateľka nemohla na základe nej nikdy nadobudnúť vlastnícke právo k spornému nehnuteľnosti. Z tohto dôvodu sťažovateľka preto nemôže byť vlastníčkou ani ku dňu vyvlastnenia spornej nehnuteľnosti.

6. Proti výroku II rozsudku okresného súdu sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) z 23. februára 2021 tak, že okrem iného bol potvrdený výrok II rozsudku okresného súdu. Odvolanie sťažovateľky krajský súd nepovažoval za opodstatnené, pretože okresný súd vecne správne posúdil danosť naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, na základe čoho čiastočne zamietol žalobu ako nedôvodnú, pretože v čase vyvlastnenia a následného zloženia vyvlastňovacej náhrady do súdnej úschovy sťažovateľka nebola vlastníčkou spornej nehnuteľnosti. V tom čase nebolo vedené vlastníctvo sťažovateľky v katastri nehnuteľností na základe rozhodnutia o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, a preto sa nemohla považovať za takého vlastníka, ktorému mala byť nehnuteľnosť v skutočnosti vyvlastnená. Tento záver má oporu v § 133 ods. 2

Občianskeho zákonníka a aj v § 28 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“). Úvahy sťažovateľky o nesprávnom posudzovaní otázky predkupného práva štátom okresným súdom nepovažoval krajský súd za právne významné. V danej veci nepochybne došlo zákonným spôsobom k zrušeniu vkladu vlastníckeho práva sťažovateľky. Z tohto dôvodu sťažovateľka nepreukázala svoje tvrdenie o tom, že bola výlučnou vlastníčkou spornej nehnuteľnosti ku dňu jej vyvlastnenia. Pred vyvlastnením spornej nehnuteľnosti došlo k zrušeniu vkladu vlastníckeho práva sťažovateľky z dôvodov uvedených v napadnutom rozsudku, pričom v tomto prípade boli aj údaje katastra hodnoverné, keďže sa opak nepreukázal (§ 70 ods. 1a 2 katastrálneho zákona).

7. K danosti naliehavého právneho záujmu sťažovateľky na požadovanom určení krajský súd poznamenal, že zmeny vo vlastníctve spornej nehnuteľnosti, ako aj proces vyvlastnenia spôsobili, že sa nemohla aj naďalej domáhať určenia vlastníckeho práva k vyvlastnenej spornej nehnuteľnosti. Okresný súd potom posudzoval naliehavý právny záujem na požadovanom určení v nadväznosti na zmenený žalobný petit. Ako vyplýva z rozhodnutia o vyvlastnení, vlastnícke právo bolo vyvlastnené vlastníčkovi v tom čase vedenému v katastri nehnuteľností. Keďže sporná nehnuteľnosť bola počas konania vyvlastnená, sťažovateľka už logicky nemohla mať záujem na pôvodne požadovanom určení. Z tohto dôvodu žalobu zmenila o určenie, že ku dňu vyvlastnenia bola vlastníčkou danej nehnuteľnosti. Podľa krajského súdu bol daný naliehavý právny záujem sťažovateľky na určení, že bola v čase vyvlastnenia vlastníčkou spornej nehnuteľnosti. V prípade úspechu v tejto veci by sa jej právne postavenie stalo istejším vo vzťahu k uplatneniu náhrady za vyvlastnenie v konaní o súdnej úschove. Krajský súd dospel k záveru, že ak by sťažovateľke meritórne rozhodnutie určujúce vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti v čase vyvlastnenia umožnilo domôcť sa jej práv, bol daný aj jej naliehavý právny záujem na takomto určení. Pritom by vôbec nešlo o určenie vlastníckeho práva do minulosti a sťažovateľka sa ani nedožaduje, aby bola zapísaná do katastra hnutelností ako aktuálny vlastník vyvlastnenej spornej nehnuteľnosti. Iné posúdenie danosti naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení nemôže byť v súlade s ústavnou zásadou zabezpečenia prístupu k súdu. V opačnom prípade by tu na jednej strane figurovali finančné prostriedky vložené do súdnej úschovy z dôvodu spornosti vlastníctva k vyvlastnenej spornej nehnuteľnosti a na druhej strane by bol prijatý záver o nutnosti zamietnutia žaloby pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na určení, kto bol vlastníkom spornej nehnuteľnosti v čase jej vyvlastnenia. Z obsahu zmenenej žaloby návrhu je zrejmé, že sťažovateľka sa snažila dosiahnuť, aby jej bola vyplatená vyvlastňovacia náhrada. Sťažovateľka ale mala preukázať tvrdenie o existencii svojho vlastníctva k spornej nehnuteľnosti v čase vyvlastnenia, čo sa jej však nepodarilo v danom konaní.

8. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľka podala dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. c) CSP [správne má byť uvedené § 421 ods. 1 písm. a) CSP, keďže sťažovateľka namieta odklon krajského súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu].

9. Podľa sťažovateľky vada zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP spočívala v arbitrárnosti a rozporuplnosti právnych záverov krajského súdu. Najvyšší súd ale nezistil v postupe krajského súdu také nedostatky, ktoré by odôvodňovali tvrdenie, že jeho právne závery boli svojvoľné, zmätočné alebo zjavne neodôvodnené. Z rozsudku krajského súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím

ich podstaty a zmyslu. Krajský súd tiež zrozumiteľným a logickým spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k danému právnomu záveru. Zároveň odôvodnenie rozsudku krajského súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí podľa § 393 ods. 2 a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Krajský súd jednoznačne zdôvodnil, prečo bola žaloba sťažovateľky čiastočne zamietnutá.

10. Najvyšší súd ďalej uviedol, že dôvodná nie je ani ďalšia námietka sťažovateľky, že krajský súd postupoval nesprávne, keď jej nevytvoril procesný priestor na vyjadrenie sa k dovedy nepoužitým ustanoveniam právneho predpisu (§ 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 28 ods. 1, 2 a 3 a § 70 ods. 1, 2 katastrálneho zákona). Podľa názoru najvyššieho súdu nemožno rozsudku krajského súdu pripisovať vadu prekvapivosti súdneho rozhodnutia. V tejto veci krajský súd neaplikoval žiadne ustanovenie všeobecného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a bolo rozhodujúce pre meritórne rozhodnutie. Z oboch meritórnych rozhodnutí zhodne vyplýva, že dôvodom čiastočného zamietnutia žaloby bol právny záver nižších súdov o tom, že ku dňu vyvlastnenia nesvedčalo sťažovateľke vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti.

11. Sťažovateľka vyvodila prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. a) CSP a namietala, že krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri riešení dvoch právnych otázok. Prvá právna otázka sa týkala stotožnenia vecnoprávných a obligačných účinkov kúpnej zmluvy. Skutočnosť, že nedošlo k povoleniu vkladu, znamená, že nenastali vecnoprávne účinky (jej vlastnícke právo nebolo zapísané do katastra nehnuteľností). Uvedené skutočnosti však nebránia súdu skúmať, či nastali obligačné účinky zmluvy. Podľa názoru sťažovateľky neexistoval žiaden hmotnoprávny dôvod neplatnosti zmluvy a v tejto súvislosti poukázala na rozhodnutia najvyššieho súdu č. k. 2Cdo/184/2005 a č. k. 1Sžr/15/2012. Druhá právna otázka súvisela s posúdením následkov spojených s porušením predkupného práva. Podľa názoru sťažovateľky pri posudzovaní právnej otázky následkov spojených s predkupným právom sa súd odchyľil od ustálenej praxe. Podľa nej následkom vecného predkupného práva nie je neplatnosť právneho úkonu. Osoba oprávnená z predkupného práva sa môže domáhať od nadobúdateľa, aby mu vec ponúkol na predaj alebo jej zostane predkupné právo zachované (§ 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Sťažovateľka poukázala aj na rozhodnutia najvyššieho súdu č. k. 3Cdo/239/2012, č. k. 1Obdo/11/2011 a č. k. 4Cdo/56/2009.

12. Najvyšší súd uviedol, že tieto právne otázky nekorešponujú s právnym posúdením, na ktorom bol založený dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu. Krajský súd založil svoje rozhodnutie na závere, že v čase vyvlastnenia a následného zloženia vyvlastňovacej náhrady do súdnej úschovy sťažovateľka nebola vlastníčkou sporného pozemku. Pred vyvlastnením spornej nehnuteľnosti došlo k zrušeniu vkladu jej vlastníckeho práva. V tomto prípade boli aj údaje katastra nehnuteľností hodnoverné, keďže sa opak nepreukázal. Krajský súd sa síce okrajovo dotkol otázky vecnoprávných účinkov vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, ale svoje rozhodnutie bezpochyby na nej nezaložil. Zároveň krajský súd nepovažoval úvahy sťažovateľky o nesprávnosti posudzovania otázky predkupného práva štátu okresným súdom za právne významné, pretože v danej veci došlo zákonným spôsobom k zrušeniu vkladu vlastníckeho práva sťažovateľky. Dovolacie otázky sa teda netýkali takých záverov, výlučne na ktorých spočíva dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu. Nastolené právne otázky majú v danom prípade akademickú povahu, ktorej zodpovedanie najvyšším súdom by nemohlo viesť k zrušeniu alebo zmene rozsudku krajského súdu. Cieľom dovolacieho konania je poskytnúť dotknutej strane sporu reálnu ochranu

jej práva, a nie riešiť teoretické otázky. Z tohto dôvodu argumentácia sťažovateľky nepredstavuje vymedzenie podstatnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 písm. a) v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

III.

Argumentácia sťažovateľky

13. Sťažovateľka tvrdí, že záver krajského súdu (aj okresného súdu) o dodatočnej nemožnosti plnenia nemá zákonný podklad, je arbitrárny a v rozpore so zákazom odmietnutia spravodlivosti. Podľa sťažovateľky protest prokurátora nebral do úvahy časové súvislosti, a to predovšetkým skutočnosť, že predkupné právo štátu vzniklo neskôr, ako bola kúpna zmluva uzatvorená. Namiesto toho, aby sa všeobecné súdy zaoberali argumentáciou sťažovateľky, že jej svedčí vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti ku dňu jej vyvlastnenia, obšírne sa venovali len tým dôvodom, ktoré jej argumentáciu vyvracali. Krajský súd len konštatuje, že nepovažuje otázky predkupného práva štátu za právne významné, keďže nedošlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva.

14. Podľa sťažovateľky existuje zákonné predkupné právo a zmluvné predkupné právo. Právna úprava predkupného práva je všeobecná a je použiteľná tam, kde nie je zakotvená osobitná právna úprava. Z § 3 ods. 7 zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o niektorých opatreniach“) vyplýva, že predkupné právo zaniká, pokiaľ sa do dvoch rokov nevykoná alebo nezačne vyvlastňovacie konanie. Pretože z § 3 ods. 7 zákona o niektorých opatreniach vyplýva, že trvanie predkupného práva je časovo ohraničené, a predovšetkým preto, lebo nároky z porušenia predkupného práva rieši osobitná právna úprava, nemôže ísť o dodatočnú nemožnosť plnenia. Dodatočná nemožnosť je preto pri predkupnom práve vylúčená. Ak by súd mal prihliadať na predkupné právo štátu, musel by zodpovedať, aké následky sú spojené s jeho porušením. Z platnej právnej úpravy vyplýva, že s takýmto prípadným porušením zákon nespája sankciu absolútnej a ani relatívnej neplatnosti, pretože štát sa môže domáhať vlastníckeho práva od nadobúdateľa. Zároveň zavkladovanie kúpnej zmluvy má len evidenčný charakter.

15. Sťažovateľka nesúhlasí ani s právnymi závermi najvyššieho súdu uvedenými v napadnutom rozsudku. Podľa jej názoru má každý občan právo, keď sa obráti na súd, aby súd jeho argumenty vypočul. Ak tieto argumenty súd neuzná, je potrebné, aby ich vyvrátil alebo vysvetlil, prečo nie sú relevantné. K takémuto postupu súdu však v posudzovanom prípade nedošlo, hoci sťažovateľka podrobne argumentovala právnou úpravou týkajúcou sa absolútnej neplatnosti či dodatočnej nemožnosti plnenia. Jej argumenty neboli v tomto konaní vypočuté, pričom v opačnom prípade najvyšší súd by musel dospieť k inému právnemu záveru. Podľa názoru sťažovateľky napadnutý rozsudok najvyššieho súdu obsahuje len všeobecné konštatovania, pričom chýbajú spätne overiteľné argumenty, na základe ktorých by sa dalo zistiť, ako najvyšší súd došiel k danému rozhodnutiu.

16. Sťažovateľka sa nestotožňuje ani s tvrdením najvyššieho súdu, že ňou naformulovaná dovolacia otázka nekorešponduje s právnou otázkou, od ktorej vyriešenia záviselo dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu. Poukázala na to, že okresný súd odôvodnil čiastočné zamietnutie žaloby predovšetkým tou skutočnosťou, že sťažovateľka nemohla nadobudnúť vlastnícke právo z dôvodu vzniku predkupného práva pred rozhodnutím o vklade, s čím sa stotožnil i krajský súd. Tým boli

vymedzené mantinely, ako vymedziť dovolaciu otázku, keďže došlo k stotožneniu vecnoprávných a záväzkovoprávných účinkov kúpnej zmluvy. Sťažovateľka je toho názoru, že zodpovedanie tejto otázky je podstatné pre rozhodnutie vo veci samej aj vzhľadom na to, že ani otázka následkov spojených s predkupným právom štátu nebola zodpovedaná správne. Sťažovateľka zdôraznila, že ak by súdy posudzovali či vlastnícke právo vzniklo, mala by právny základ pre vydanie predmetu súdnej úschovy, a preto nejde len o akademickú otázku.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

17. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 593/2017). Pri uplatňovaní právomoci podľa čl. 124 ústavy ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05).

18. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že samotná otázka posúdenia podmienok na uskutočnenie dovolacieho konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu. Posúdenie tejto otázky je teda vecou zákonnosti a jej vyriešenie v súlade s ustanoveniami CSP, ktoré v zmysle čl. 46 ods. 4 ústavy majú ustanovovať podrobnosti o realizácii základného práva na súdnu ochranu vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne čl. 6 ods. 1 dohovoru), v konečnom dôsledku nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (III. ÚS 450/2017). To, samozrejme, neplatí, ak by najvyšší súd posúdil otázku prípustnosti dovolania ústavne neutržateľne v neprospech sťažovateľa.

19. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy preto nie je povinnosť dovolacieho súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „neakceptovanie“ ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V opačnom prípade by totiž dovolací súd stratil možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného opravného prostriedku vôbec boli naplnené.

20. Sťažovateľka namieta porušenie v bode 1 uvedených práv napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu o zamietnutí dovolania, ktoré považuje za arbitrárne a nepreskúmateľné. Zo sťažostnej argumentácie je však zrejmé, že sťažovateľka nesúhlasí aj so skutkovými a s právnymi závermi uvedenými v rozsudku okresného súdu a rozsudku krajského súdu, t. j. so samotným výsledkom konania pred všeobecnými súdmi.

21. Ústavný súd sa oboznámil s napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, aby v kontexte jeho obsahu vyhodnotil obsah námietok prezentovaných sťažovateľkou v ústavnej sťažnosti. Zároveň posudzoval ústavnú udržateľnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu.

22. Ústavný súd po komplexnom posúdení napadnutého rozsudku najvyššieho súdu dospel k záveru o jeho ústavnej akceptovateľnosti vo vzťahu prípustnosti ale nedôvodnosti dovolania sťažovateľky založeného na § 420 písm. f) CSP, vychádzajúc zo skutočnosti, že najvyšší súd sa mimoriadnym opravným prostriedkom sťažovateľky zaoberal. Týmto poskytol jemu zverenú ochranu označeným právam, čo je pre ústavný súd pri posudzovaní napadnutého rozsudku podstatné.

23. Ústavný súd nemá výhrady ani k záverom a argumentácii najvyššieho súdu smerujúcim k neprípustnosti dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ktorú považuje za dostatočne a presvedčivo zdôvodnenú (porovnaj aj č. k. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 578/2022). Sťažovateľkou formulované dovolacie otázky obsahovo nekorešpondovali s podstatou a so zmyslom dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Sťažovateľka pri dovolacej argumentácii nezohľadnila čiastočné zamietnutie žaloby z dôvodu, že v čase vyvlastnenia a následného zloženia vyvlastňovacej náhrady do súdnej úschovy nebola vlastníčkou spornej nehnuteľnosti. Preto by prípadné posúdenie a zodpovedanie daných právnych otázok sťažovateľky nemalo na výsledok sporu zásadný dopad.

24. V nadväznosti na uvedené ústavný súd uzatvára, že najvyšší súd rozhodol o dovolaní sťažovateľky zákonom predpokladaným spôsobom, rešpektujúc pritom relevantnú právnu úpravu vzhľadom na jej účel. Ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu, ktorý by nemal oporu v procesných kódexoch. Právny záver najvyššieho súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, zjavnej neodôvodnenosti či svojvôle, čo by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by sa natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým poprel jeho účel a význam (m. m. III. ÚS 264/05, I. ÚS 23/2010).

25. K námietke sťažovateľky, že najvyšší súd nerozhodol o jej návrhu na odloženie právoplatnosti rozsudku krajského súdu, ústavný súd poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu č. k. 4Sž/165/95 (uverejnené pod č. 24 v časopise Zo súdnej praxe, 1997), v ktorom konštatoval, že ak nie je na odklad dôvod, nevydáva osobitné rozhodnutie o zamietnutí návrhu na povolenie odkladu vykonateľnosti. Túto skutočnosť poznačí v súdnom spise. Uvedený procesný postup možno z ústavnoprávneho hľadiska považovať za udržateľný.

26. Z už uvedených dôvodov ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

27. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite jej ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. októbra 2023

Robert Šorl
predseda senátu